

### **Profesor Pavel Klener o dnech po listopadové revoluci 1989**

Pátého prosince 1989 jsem šel ještě naposledy na kliniku a na oběd do nemocniční kantýny. Odpoledne už mě odvezli do budovy ministerstva, kde jsem nikdy předtím nebyl. Uvedli mě do pracovny ministra, kde seděl odvolaný ministr Prokopec se svým dvanáctičlenným kolegiem. Po krátkém projevu místopředsedy vlády, který mě představil jako nového ministra, se ujal slova Prokopec, představil mi členy svého kolegia, pak následoval přípitek nějakou vodkou a náhle jsem se ocitl v pracovně sám. Sám – a s velmi chmurnými myšlenkami. Stal jsem se šéfem více než 350 pracovníků ministerstva a navíc i celého rezortu zdravotnictví a sociálních věcí. Z úvah mě vyrušil Prokopcův tajemník s dotazem: „Nepotřebuješ něco, soudruhu ministře?“ Odvětil jsem, že nevím, že bychom si tykali. Od té doby mi vykal a formulář Informace pro soudruha ministra poctivě přepisoval až do vyčerpání zásob na ...pana ministra.

První dny nebyly vůbec k závidění. Nikoho jsem na ministerstvu neznal, nevěděl jsem, komu mohu důvěřovat, a nevěděl jsem, kde sehnat nové spolupracovníky – a o řízení velkého ministerstva jsem také

nic nevěděl. Bylo jasné, že ze všeho nejdříve musím ustavit důvěryhodný sekretariát. Kolegium ministra jsem zredukoval na polovinu, vyměnil sekretářky a usilovně hledal nové náměstky. Ne že by o nabídky byla nouze, ale jak vybrat ty spolehlivé? Navíc mi bylo jasné, že musím mít spolupracovníky, kteří o rezortu něco vědí, a představa některých „rádců“, že bych měl v první fázi vyhodit všechny komunisty, mi přišla naivní. Na ministerstvu totiž byli ve straně všichni. A tak jsem jmenoval vedoucí sekretariátu PhDr. Miroslavu Ouředníkovou, která strukturu ministerstva dobře znala, léčebně preventivním náměstkem MUDr. Karla Valdaufa, jehož vynikající organizační schopnosti jsem poznal za jeho působení ve funkci ředitele Ústavu národního zdraví, za náměstka pro sociální záležitosti mi byl doporučen docent Petr Tröster a za hlavního hygienika MUDr. Jaroslav Kříž (oba nestraníci). Zbýval jen ekonomický náměstek. Ačkoli jsem žádal ministry Dlouhého a Komárka, zda by mi mohli někoho dohodit, nikdo neměl o ekonomiku zdravotnictví zájem. Nakonec jsem se dohodl s ing. Jindřichem Kadrnožkou z Brna, ale opět komunistou. Vystavil jsem se samozřejmě výtkám, že mám na ministerstvu „staré struktury“,

ale všichni ze zmíněných spolupracovníků stoprocentně plnili svoje úkoly a ministerstvo začalo velmi rychle a dobře fungovat.

Vůbec nejdůležitějším úkolem, který jsme si předsevzali, bylo připravit návrh reformy zdravotnictví. Založil jsem proto pracovní skupinu přezdívanou „SKUPR“, podle zkratky Skupina pro reformu zdravotnictví. Jmenoval jsem do ní odborníky různých profesí včetně několika ekonomů. Komise připravila variantní návrhy, které jsme rozeslali zdravotnickým zařízením k diskusi. Přípomínkami jsme se vážně zabývali a mnohé z nich začlenili do definitivního návrhu. Chtěli jsme, abychom se i tímto postupem odlišili od minulosti. Aby lidé i ve zdravotnictví uvěřili, že už se nebude opakovat „My jsme rozhodli, a tak to bude!“

*Klener P. Jde to i slušně: ze vzpomínek významného českého onkologa. Praha: Lidové noviny; 2008.*

### **Akční program MZSV ČSR v hygienické službě**

„K realizaci Akčního programu ministerstva zdravotnictví a sociálních věcí ČSR byl na úseku hlavního hygienika stanoven úkol „zajistit pro vytváření a ochranu zdravých životních a pracovních podmínek nejvyšší účinnost hygienického dozoru, vypracovat návrh na revizi dosavadní organizace a postavení hygienické služby v různých variantách; stanovit působnost hygienické služby a pracovníků nového rezortu

ministerstva životního prostředí s cílem posílit úlohu hygienické služby v preventivní medicíně“.

Zmíněný úkol bude plněn podle následujícího harmonogramu: 1. Do konce ledna 1990: Zhodnocení výsledků spontánní diskuse pracovníků hygienické služby, stanovení tezí základních variant organizace a řízení hygienické služby. 2. Únor/březen 1990: Ustavení pracovních skupin a rozpracování variant. 3. Duben: Přípomínky z hygienické služby, Institutu hygieny a epidemiologie a fakult k rozpracovaným variantám. 4. Květen: Vypracování konečných verzí variant náplně činnosti, organizace a řízení hygienické služby. 5. Červen: Předložení variant ministroví zdravotnictví a sociálních věcí ČSR. Varianty posoudí nezávislá skupina odborníků jmenovaných ministrem. Výběr jedné varianty.

K přípravě tezí základních variant náplně činnosti, organizace a řízení hygienické služby se sešla dne 6. 2. 1990 pracovní skupina ve složení: MUDr. Kříž – hlavní hygienik ČSR, prof. MUDr. Šejda, DrSc., doc. MUDr. Kotulán, CSc., doc. MUDr. Havránek, CSc., MUDr. Provazník, CSc., MUDr. Dolanský, CSc., MUDr. Stuchlík, MUDr. Hrubá, Ing. Šimáček, JUDr. Buzek.“

*Inform Bull HI Hyg ČSR. 1990 únor;Příl 1:2.*

*Redakce*